

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלון ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת לך לך

תשפ"ג

מפעולות הארגון

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

ברית מילה בזכות לימוד פרשת השבוע

פרשת השבוע היא הפרשה שנאמר בה ציווי ה' לאברהם אבינו ע"ה: ואתה את בריתי תשמור אתה וזרעך אחרריך. וזהו בעצם ציווי לכל יהודי ויהודי בכל הדורות: "ואתה את בריתי תשמור"!!!

ואכן אפשר להיווכח בזה באופן מופלא ביותר שיהודים שרחוקים מדת (מחבר העמים) שומעים באופן אקראי את קריאת הפרשה ומתעוררים בכל העוצמה לחיוב שבדבר. תופעה זו לא ניתנת להסבר על פי הטבע אלא מכח הציווי האלקי והשמימי אתה וזרעך אחרריך.

כדוגמת ברית המילה לבחור בגיל 22 שנים שהתקיימה השבוע בעיר קישינוב שבמדינת מולדובה, הבחור התעורר לקיום המצוה והכריז בעקבות שמיעת דברי התורה על הפרשה בענין הברית "אני לא מוכן להמתין אני רוצה עכשיו הכי מוקדם לקיים את מצוות הברית.

ולא רק זאת כשבאנו לעשות את הברית היה יהודי נוסף בגיל 49 שכל כך התרשם מריקודי השמחה ששרתה על הנוכחים שהחליט על אתר גם כן להכנס בבריתו של אאע"ה.

וכך זכו שניהם לקיים את הפסוק
"התהלך לפני והיה תמים"

בברכה
המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

במה אדע כי אירשנה. (טו ח) בזכות המילה זכו לכניסת הארץ שנאמר (תהלים קה) ואתן להם ארצות גוים בעבור ישמרו חקיו ותורתם ינצורו...וזהו אפשר כוונת אברהם ששאל במה אדע כי אירשנה. בהיות שהקדוש ברוך הוא הבטיחו על ירושת הארץ ועדיין לא נצטווה על המילה, על זה היה מתמיה אברהם לירש הארץ ועדיין לא נצטווה למול וזהו במה אדע כי אירשנה. והא דלא נצטווה באמת קודם בשורת הארץ היינו טעמא שעדיין לא היה אברהם בן צ"ט שנים ואין זמן ציווי מצות מילה אלא דוקא בהיותו בן תשעים ותשע שנים: (שרביט הזהב)

לזרעך נתתי את הארץ הזאת. (טז יח) במדרש, כשמל אברהם עצמו היה נרתע מאד והיה אוחו לו הקדוש ברוך הוא במילה, שנאמר (נחמיה ט) וזכרות עמו הברית. ונעשה לו הקדוש ברוך הוא שדקנס (סנדק) ונתן לו ז' עממים וארצם, לכך נוהגין ליתן השדקנס לנער הנמול מלבוש או חפץ אחר, אחר שיתפוס אותו: (מושב זקנים מבעלי התוספות) וכן מצינו בהגהות שערי דורא, מה עשה מטטרו"ן, נעשה סנדק לרבי ישמעאל בן אלישע, לפיכך כל שעה שהיה רבי ישמעאל רוצה לעלות לרקיע היה מזכיר השם שמסר לו מטטרו"ן שר הפנים ועלה: (הגהות שערי דורא מקוואות)

ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע שנים. (יז א) מה שלא צוה השם יתברך על המילה עד תשעים ותשע שנה, מפני שהמילה צריכה שתהיה בתחלת היות האדם בעולם וזה הוא כשיוצא לאויר העולם אחר יום השביעי, שמיום השמיני ירצה לקרבן אשה לה'. וכיון שאברהם לא נימול בתחלת זמנו ובראשית הווייתו המתין לו עד שהגיע ובא בימים הידועים והם העשרת ימים שמראש השנה ועד יום הכפורים, וכל עשר שנים מימות האדם הם כנגד יום אחד, אם כן כשעבר האדם תשעים שנה עבר על התשעה ימים וכשנכנס בעשרה העשירית הרי נכנס ביום העשירי שהוא יום הכפורים קדש קדשים יום מחילה וסליחה, ויצוהו למול בו סמוך לשקיעת החמה בשעת נעילה וחתמו לחיים לו ולכל בני ביתו, וזהו שאנו אומרים ועל בריתך שחתמת בבשרנו. וחתמנו לחיים, וחתום לחיים כל בני בריתך שאנו אומרים בתפלת נעילה הוא רמז לזה: (תורת המנחה פרשת לך לך)

וארבה אותך במאד מאד. מה שנוהגין לאכול בסעודת שלום זכר מאכל הנקרא ארביס, יש לומר על פי הפסוק האמור אצל ציווי מצות מילה בראשונה לאברהם אבינו עליו השלום במאמר התהלך לפני והיה תמים. וכו' וארבה אותך במאד מאד. שהוא בשורת הבנים ונשתנה לשון זה מאשר נתבשר מקודם על בנים בלשון כה יהיה זרעך. וכאן נאמר לשון ריבוי, אמנם יש לומר שכאן הבטיח לו השם יתברך שקדושה זו ממש של הרשימא קדישא שיהיה בו לא אצלו לבד יהיה הקדושה הזו לאשר הוא הנבחר שבנפשות וגם טרם המולד היה מובחר בקדושתו מכל בני דורו אך אותו הקדושה יתפשט ויתרבה בכל הדורות מאתו שכולם יולדו בקדושה זו ותיכף בשמונה ימים ללידת זכר יתרשם בו הרשימא קדישא וזהו וארבה אותך. היינו האות ברית קודש שיהיה בך יתרבה בכל זרעך וכמו שכתוב ואתנה בריתי ביני וביניך ובין זרעך אחריו. לזה עושים הסעודה הראשונה ללידת הזכר באכילת ארביס אשר בשם המבטא יש גם כן ארבה אות, ובכח הבטחה הזו נכלל ממילא שיתרבו נפשות ישראל בכל פעם בכדי שיוכל להתרבות הרשימא קדישא אשר הוא רק בישראל: (אמרי אמת פרשת פינחס)

והפרתי אותך במאד מאד ונתתיך לגוים. (יו ו) לשון רש"י, ישראל ואדום, שהרי ישמעאל כבר היה לו, ולא היה מבשר עליו, יש לומר בדרך צחות שכשאומר הבעל ברית להכניסו בבריתו של אברהם אבינו יש לדאוג הלא לאברהם אבינו היו שני בנים יצחק וישמעאל ושניהם נימולו על ידו, הלכך עונים לו כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים ולידבק במידת יצחק אבינו שזכה לתורה לחופה ולמעשים טובים: (דברי פתחיה)

ואתה את בריתי תשמר אתה וזרעך. (יו ט) בנוסח הרחמן שאומרים בברית מילה בברכת המזון, הרחמן הוא יברך אבי הילד ואמו ויזכה לגדלו וכו' מיום השמיני הלאה ירצה דמו, והקשה מרן ז"ל כי כל מצוה צריכה להיות בשלימות היינו מחשבה ומעשה כמו מצות תפילין ולולב וכדומה, ומצות מילה אי אפשר רק במחשבה, מחשב אבי הבן והמעשה עושה הילד הנימול רק בשעה שהילד מביא בנו גם כן לבריתו של אאע"ה עושה הוא המחשבה ובנו המעשה ואז נשלם המצוה בשלימות, וזה אומרים הרחמן הוא יברך אבי הילד ואמו וכו' מיום השמיני והלאה ירצה דמו היינו דמו של אביו אשר נימול כי אז נגמר המצוה בשלימות, ואמר בשם א"י הרה"ק שר שלום ז"ל פירוש הפסוק, ואתה את בריתי תשמור אתה וזרעך אחריו. שתיבת אתה נראה כמיותר רק הפירוש הוא ואתה את בריתי תשמור. דהיינו שתקיים מצות מילה בשלימות והאיך אתה וזרעך אחריו. היינו ביחד תקיימו המצוה כי על ידי זרעך תקיים המחשבה ומעשה ביחד ע"כ ודפ"ח"ח: (לקט אמרי יושר מר"א מבעלזא)

ואתה את בריתי תשמור אתה וזרעך אחריו לדרתם. אומרו אתה פעם שנית הוא מיותר, אך יאמר במה שאתה נמול שממך ימשך גם לכל זרעך כל מי שימול אחריו כאילו אתה נמול עמו, כי גם כל זכותם תלוי בך: (תורת משה אלשיך) וזה הביאור בגמרא (קידושין עב): אדא בר אהבה היום יושב בחיקו של אברהם אבינו, ופירש"י שנכנס לברית מילה, וכדלעיל שכיון שנימול, נחשב כאילו אברהם נמצא אתו, והמהרש"א כתב, שהפירוש בגמרא שזכה רב אדא בר אהבה לבא לגן עדן, דאברהם הוא הכניסו, כמו שכתוב דאברהם רואה בכל הנכנס לגן עדן, אם בעל כותית ערלתו מבשקר ליה ואין מכניסו, ולפי שבו ביום נכנס לברית מילה, תלה בחיק אברהם שהוא ראשון הנימול בעולם:

לאות ברית. (יו יא) זכרון תמידי ללכת בדרכיו בהיותו כחותם האדון בעבדו: (ספורנו) פירוש שהמילה היא לזכרון לקיים את כל מצותיו, ובספר חרדים כתב שענף מצות מילה הוא שיעלה האדם בכל יום אל לבו שהוא עבד למלכו של עולם בחותם המילה. והוסיף על זה בספר יוסף אומץ, ולכן סדרתי לעצמי לומר אני עבד חתום למלכו של עולם בברית קודש אשר שם בבשרי, וכתב שלדעתו חיוב אמירת דבר זה הוא חיוב מפני שהיא מצוה מדאורייתא:

ויפול אברם על פניו. היה יושב אברהם ותמה היאך ימול כיון שאמר לו הקדוש ברוך הוא ואתנה בריתי ביני ובינך מה כתיב אחריו ויפול אברהם על פניו כיון שנפל על פניו רמז הקדוש ברוך הוא לאותו מקום ועקצו עקרב ונמצא מהול. (תנחומא יז) ויש להבין למה שלח הקדוש ברוך הוא העקרב דוקא ולמה לא הפילו על אבן וכדומה... והנראה לעניות דעתי על פי מה שמובא (שבת קלד): מחמין חמין לקטן וכו' שרפואת המילה היא במים חמים ומחללין שבת על זה לפעמים והנה איתא (עבודה זרה כח): דרפואה לעקיצת עקרב היא בחמין והשתא אתי שפיר למה רמז הקדוש ברוך הוא לעקרב דוקא שכן רצה להורות את אברהם גם הרפואה שיש למילה דהיינו על ידי מים חמים וזה לא היה יודע אם לא עקצו עקרב שאז צריך חמין לרפואתו ורפואה לעקרב בחמין היא רפואה למילה גם כן: (בריתו להודיעם)

ויעל אלהים מעל אברהם. (יו כב) ...וטעם למה שנאמר ויעל אלהים. היינו שיתעסק אברהם במילה ולא יתעכב כל זמן שהשכינה אצלו: (כלי יקר)

כתוב בפרקי דר' אליעזר (פכ"ח) ולא עוד אלא בעשור לחדש ביום הכפורים נמול, כתיב בכפורים כל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה. וכאן הוא אומר בעצם היום הזה נמול אברהם. הוי יודע כי ביום הזה יכפר, ביום הכפורים נמול אברהם אבינו ובכל שנה ושנה הקדוש ברוך הוא רואה דם מילתו של אברהם אבינו ומכפר על עונותיהם של ישראל שנאמר כי ביום הזה יכפר עליכם. ובנחל קדומים הביא בשם ר"א מגרמיזא "בעצם היום הזה נימול" בגימטריא "יום הכפורים", והוסיף בספר יד שאול (על התורה) לבאר את המדרש בקהלת, לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים. זמן היה לו לאברהם אימתי שניתנה לו מילה, שנאמר בעצם היום הזה נימול אברהם וישמעאל בנו. זמן היה להם לבניו שנמולו שתי פעמים, אחד במצרים ואחד במדבר, שנאמר כי מולים היו כל העם היוצאים וגו'. וביאר שהמדרש רצה לתרץ אמאי נימול אברהם ביום הכפורים, והרי המילה שלא בזמנה אלא, "דזמן היה לו לאברהם", והיינו שכיון שה' אמר לו ביום זה אז נהיה כבזמנו שדוחה יום טוב, והוסיף בכוונת הפסוק "בעצם היום הזה" דווקא ליום זה ולא ליום אחר, וכדין עשרה בטבת שאלו היה חל בשבת לא היה נדחה מפני הפסוק בעצם היום הזה סמך מלך בבל. הרי שכשעושה ביום אחר אינו מקיים הדבר כתקונו, וכיון שה' צוה לו ביום זה אז נתחייב עכשיו ולא לדחות ליום שאחר כך: (שו"ת יהודה יעלה חלק א' סי' רנ"ג)

בעצם היום הזה. חזר ופירש דלא לבד שהתחיל לעסוק בזה היום אלא באותו יום גמר העסק הרב וכולם נמלו אתו היינו בשעה אחת עמו: (העמק דבר)

בעצם היום הזה. יש לבאר מה שכתבו בספר דעת זקנים מבעלי התוספות, שלח אברהם וקרא לשם בן נח ומל אותו ואת ישמעאל בנו, ומקורו בפרקי דרבי אליעזר, ויש להבין מדוע היה צריך אברהם לשלוח אחר שם בן נח דוקא למול אותו ואת ישמעאל בנו, אלא כיון שבתחילה היה ישמעאל מסרב למול עצמו על ידי אברהם על כן היה מוכרח אברהם לשלוח אחר שם בן נח שהיה מלך שימול את ישמעאל וממנו לא יוכל ישמעאל להשתמט, וזהו שאמר הכתוב בעצם היום הזה נימול אברהם וישמעאל בנו. פירט את ישמעאל בפני עצמו ולא נכלל בכלל אנשי ביתו להורות כי מה שישמעאל הסכים למול את עצמו לא היה מרצונו הטוב ולא נימול אלא אחר שראה שגם אותו זקן אברהם מסר נפשו למול עצמו: (שפע קודש)

בעצם היום. בגבורת השמש בחצי היום. ופירש הנזר הקודש אף על גב דהמילה כשרה מהנץ החמה ואברהם מן הזריזין, כאן המתין אברהם עד עיצומו של יום בשעה שהכל נייעורים כדי לפרסם הדבר, וכעניין שנאמר לא מראש דברתי כנזכר אבל לשאר אינשי ודאי צריך לאקדומי ככל האפשר:

וזהו עניין המסירות נפש עבור המצוה ואברהם אבינו לא הסתפק במה שעשה ביום אלא שעשה ערימה מכל הערלות כדי להראות ולפרסם לכל את מצוות ה':

נמול אברהם. נמול מעצמו, שלא היה לו שום טורח ואימה בדבר, שה' יתברך סייעו באותו מעשה (עיין ב"ר פמט): (אגרא דכלה)

וכל אנשי ביתו וגו' נמולו אתו. להיות שהם לא היו עצם מעצמיו ולא יהיו יודעים לכוין הסוד הנ"ל, ציוה להם שיעשו על דעתו ועל כוונתו, כמו שכתבנו כמה פעמים בקבלה מהצדיקים שמי שאינו יודע לכוין בסודות עליונים, יאמר בפה מלא בעת עשיית המצות על דעת הצדיקים, וכן צוה אברהם לאנשי ביתו. וזה שכתוב נמולו אתו. רצה לומר על דעתו ועל כוונתו, והבן: (אגרא דכלה)

מאת בן נכר. סופי תיבות למפרע רנת, שהיו נמולים במזמורים: (תוספות השלם)

נמולו אתו. שהש"י סייע שאחד מהם לא עיכב אתו, להיות שגדלה תשוקתו למצות עד שנמשכה תשוקתו גם לאנשי ביתו ואחד מהם לא עיכב: (אגרא דכלה)

י' פעמים מילה בפרשה, ונמלתם א', המל ב', ימול ג', ימול ד', ימול ה', וימל ו', בהמולו ז', בהמולו ח', נמול ט', נמולו י', כנגדם מצות מילה לפני י' בני אדם, לכך בפרשת מילה י' פעמים אברהם, רמז למצות מילה בעשרה בני אדם: (סידור תפילה לרוקח)

ימי הילולא של צדיקים בשבוע הקרוב

הרה"ק ר' נתן דוד משידלובצא בהרה"ק ר' ירחמיאל זי"ע	יום שלישי ז' מרחשון
הרה"ק ר' צבי הירש מטאמשוב בהרה"ק ר' ישראל זיע"א	
הגאון ר' יהודה מאיר שפירא (המהר"ם שפירא) ב"ר יעקב שמשון זצ"ל	
המאור הגדול רבינו אשר (הרא"ש) ב"ר יחיאל זצ"ל	יום חמישי ט' מרחשון
הרה"ק ר' אברהם משה מפשעוורסק ב"ר צבי הירש זי"ע	
הגאון ר' שמעון יהודה שקאפ ב"ר יצחק שמואל זצ"ל	
הגאון ר' דב בעריש וויזנפלד (הגאון מטשעבין) ב"ר יעקב זצ"ל	יום שישי י' מרחשון
רחל אמנו	שבת קודש י"א מרחשון
הרה"ק ר' מנחם נחום (מאור עינים) בהרה"ק ר' צבי זי"ע	
הרה"ק ר' אברהם (יסוד העבודה) ב"ר יצחק מתתיהו זי"ע	
הגאון ר' נתן צבי פינקל (ראש ישיבת מיר) ב"ר אליהו מאיר זצ"ל	

עובדות וסיפורי צדיקים על ברית מילה ליומא דהילולא הגאון מטשעבין זי"ע

שלום זכר בבית המדרש

הג"ר אלימלך אשכנזי נכנס לבשר לרבינו גאב"ד טשעבין זצוק"ל שנולד לו בן, ושאל היכן כדאי לעשות את השלום זכר אם בבית או בבית המדרש, שכן לפי אחד הטעמים ענין השלום זכר הוא שבאים לנחם את הזכר על הפסד תורתו וזה לכאורה אינו בבית המדרש, ענה רבינו שלגופו של ענין הוא צודק אולם מוטל עליו להזהר על מנוחת היולדת ולכן כדאי שיעשה זאת בבית המדרש: (שר התורה מטשעבין)

לקחת מוהל מומחה

מספר הג"ר יהודה רבינוביץ, אחד מחברי הותיקים למד הלכות מוהלות והתחיל לעסוק במלאכת הקודש, באותה תקופה נולד לי בן והייתי מסופק אם אני צריך לקחתו כמוהל, נכנסתי לשאול את רבינו הרב מטשעבין זצ"ל בתמימות את מי אקח כמוהל, והשיב לי שדבר ראשון עלי לחשוב על מומחה, שאלתיו אם כן איך יתווספו מוהלים חדשים, וענה ודאי שצריכים מוהלים חדשים אבל לא על הבן שלך: (שר התורה מטשעבין)

למול תינוק בריא בדוקא

הג"ר יוסף צינווירט ז"ל ספר שבדידיה הוי עובדא שאחד מילדיו היה צהוב לפני המילה וד"ר יעקב לוי שהיה נחשב למומחה אמר שלדעתו ברמה כזו של ציהוב צריך למול בזמן, והוסיף שלדעתו אם לא ימולו נכנסים לגדר עברייין שכן יעברו על מצוות עשה של מילה בזמנה, וליתר בטחון יש לקחת כדור מסויים לפני הברית ואחריה, וכשבא הדבר לתלמיד רבינו המוהל רבי נחום ברגמן אמר, אני תלמידו של הרב מטשעבין ואיני יכול למול, ניגש רבי יוסף לרבינו וגם הוא אמר אני לא אפסוק לכם, אמנם ר' נחום הוא תלמידי ועושה כפי דעתי, וסיפר באותו מעמד, שבטשעבין ערך פעם אחד הגבירים הגדולים ברית לבנו ואורחים רבים התאספו לברית וביניהם אורחים שנסעו כל הלילה ברכבת כדי להשתתף בשמחה ורבינו כובד לשמש כסנדק ואחר שכבר לבש את הטלית והכניסו את התינוק הבחין לפתע בעיניו של המוהל שמשו לא מוצא חן בעיניו, וכששאלו על כך אמר לו שאתמול היה התינוק בסדר אולם עכשיו משהו לא מוצא חן בעיניו והוא מסופק אם לחשוש לזה והוא גם חושש מהגביר, אמר לו רבינו אני אעשה עבורך את העבודה, נעמד ממקומו ואמר לבחור שהיה עמו בקול געט מיר מיין טילאפ (תביא לי את המעיל) וקם והכריז בקול, הברית נדחה, אחר כך הוסיף ואמר וכי לחינם כותב הרמב"ם אין מלין אלא וולד שאין בו שום חולי שסכנת נפשות דוחה את הכל ואפשר למול אחר זמן ואי אפשר להחזיר נפש אחת מישראל לעולם, והוסיף ר' יוסף צינווירט שבאותה הזדמנות שאל את רבינו מדוע הוזקק הרמב"ם לטעם זה שאי אפשר להחזיר נפש אחת מישראל הלא הלכה פסוקה היא שכל ספק פיקוח נפש דוחה שבת שזה איסור סקילה וכאן זה רק הפסד מצוה בזמנה, והציע בפני רבינו ביאור, היות ומצוות מילה הא מצוה שכרוך בה מסירות נפש כאמרם כי עליך הורגנו כל היום זו מילה, אם כן יסבור הסובר הלא ממילא הבטיח הקדוש ברוך הוא שירפא אם כן אכניס את הילד בפיקוח נפש לכן מדגיש הרמב"ם שאסור, היינו בקיום המצוה כהלכתה יש הבטחה שהקדוש ברוך הוא מרפא, אולם מה שאדם לא מצווה זה ככל איסור להכנס למצב פיקוח נפש, כששמע זאת רבינו הגיב וואייל וואיל איך האב אויך גילערנט אזוי פשט (יפה מאד כך גם אני הבנתל): (שר התורה מטשעבין)

גשם ביום שיש ברית מילה

בשבוע זה חל יום ז' בחשוון שאז מתחילים לומר ותן טל ומטר לברכה בארץ ישראל, בהקשר לזה נביא את מה שכתוב בספר דברי ישראל על התורה, פעם אחד כשנסע רבינו האדמו"ר ר' ישראל ממאדזיץ זצ"ל על מצות ברית מילה והיה הגשם שוטף, אמר בדרך צחות, אם בחקתי תלכו. חק זה מילה, ונתתי גשמיכם. וכשהולכים לברית יורד גשם. ומסופר על הסבא קדישא מטאלנא זי"ע שפעם היה בברית בין פסח לעצרת והיה גשם חזק, ואמרו שמובא שגדול יום הגשמים וביחד עם הברית, והוסיף בלחשה והתפלל, אני מאמין באמונה שלימה כנאמר שאליהו הנביא מלאך הברית מגיע לכל ברית ובודאי נמצא כאן, מבקש אני ממנו כל הזכויות וכל מה ששייך לא עבורי אלא עבור נכדתי החולה מרת חוה ברכה בת גמב"ל שתקבל היא כל הטוב ששייך לקבל בברית זה ביחד עם גדול יום הגשמים.

היו שותפים במצוות המילה
ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים
שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,
עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלצכם, אמן.

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאניס ז"ל הולצמן

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית **טלפון: 025022814**

ניתן לתרום **בנדרים פלוס** על שם **ברית אבות**